

МЕТАБОЛІЧНІ ЕФЕКТИ ТЕЛМІСАРТАНУ ПРИ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ В ПОЄДНАННІ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНІВ *PPARG* ТА *AT1R*

Молодан В.І., Чирва О.В., Гончарь О.В.

Харківський національний медичний університет,
ДУ "Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України", м. Харків

Мета роботи: визначити ефективність телмісартану при лікуванні пацієнтів з гіпертонічною хворобою (ГХ) в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу (ЦД 2) в залежності від поліморфізму генів *PPARG* та *AT1R*.

Задачі: показати значущість визначення поліморфізму генів *PPARG* та *AT1R* у хворих на ГХ в поєднанні з ЦД 2 при терапії телмісартаном.

Матеріали дослідження: обстежено 105 пацієнтів (62 (59,05 %) чоловіків, 43 (40,95 %) жінок, середній вік – $(56,1 \pm 1,1)$ років) з ГХ I-II стадії, 1-2 ступеня та ЦД II. Групу контролю склали 20 практично здорових добровольців.

Методи дослідження: вивчалися антропометричні – вага, зріст, індекс маси тіла (ІМТ), показники ліпідного та вуглеводного профілів – загальний холестерин (ЗХС), ХС ліпопротеїдів високої щільності (ХС ЛПВЩ), тригліцериди (ТГ), глюкоза натще (ГН). Генотипування методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).

Результати: максимальну відповідь через 6 тижнів терапії телмісартаном мають пацієнти з генотипом ProPro/AA: зниження показників ІМТ складає 4,64 %, ЗХС – 7,6 %, ГН – 26,3 %, ХС ЛПВЩ підвищився на 10,8 %. Менша ефективність лікування у носіїв ProPro/AC+CC генотипу – - 2,9 %, - 5,9 %, - 20,5 % та + 7,2 %, відповідно. Мінімальний ефект від шеститижневої терапії мають пацієнти з генотипом XAla/AC+CC: середнє зниження показників ІМТ – 1,4 %, ЗХС, ХС ЛПВЩ та ГН на фоні лікування змінилися наступним чином: - 1,4 %, + 5,3 % і - 6,3 %. У групі пацієнтів з XAla/AA генотипом: - 2,3 %, - 4,4 %, + 3,7 % та - 10,0 %, відповідно. Для досягнення цільових значень досліджуваних показників протягом наступних 6 тижнів 17 пацієнтам стало за потребу призначення комбінованої терапії: телмісартан 80 мг/добу + гідрохлортіазид (ГДХТ) 12,5 мг/добу. Більшість з них виявилися носіями XAla/AC+CC генотипу.

Висновки: максимально позитивний вплив на ліпідний та вуглеводний обміни при лікуванні блокатором рецепторів ангіотензину II телмісартаном спостерігається у носіїв гомозиготного типу успадкування Pro-алелі гена *PPARG*, наявність Ala-алеля асоціюється з гіршою відповіддю на терапію. Наявність C-алеля гена *AT1R* призводить до зниження ефективності терапії.

